

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.6.2020.
COM(2020) 254 final

2020/0121 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između
Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, kako bi se uzelo
u obzir pristupanje Nezavisne Države Samoe i buduća pristupanja drugih pacifičkih
otočnih država**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog odluke Vijeća u prilogu pravni je instrument za sklapanje sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske unije, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a.

Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore za sklapanje sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (SGP) sa zemljama AKP-a.

Unija je 30. srpnja 2009. potpisala Privremeni sporazum o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane („Sporazum”), kojim se uspostavlja okvir za sporazum o gospodarskom partnerstvu¹. Sporazum ima sljedeće ciljeve:

- (a) omogućiti pacifičkim državama da iskoriste poboljšani pristup tržištu koji nudi EU;
- (b) promicati održiv razvoj i postupnu integraciju pacifičkih država u svjetsko gospodarstvo;
- (c) uspostaviti područje slobodne trgovine između stranaka na temelju zajedničkog interesa postupnom liberalizacijom trgovine u skladu s primjenjivim pravilima WTO-a i načelom asimetrije, uzimajući u obzir posebne potrebe i ograničenja kapaciteta pacifičkih država, u smislu razina i vremenskog okvira za obveze;
- (d) uspostaviti odgovarajuće mehanizme za rješavanje sporova; i
- (e) uspostaviti odgovarajuće institucionalne mehanizme.

Papua Nova Gvineja privremeno primjenjuje Sporazum od 20. prosinca 2009., a Republika Fidži od 28. srpnja 2014.

Člankom 80. Sporazuma predviđa se da ostali pacifički otoci mogu pristupiti Sporazumu na temelju ponude za pristup tržištu u skladu s člankom XXIV. GATT-a iz 1994. U skladu s tim Nezavisna Država Samoa pristupila je Sporazumu 21. prosinca 2018.² i privremeno ga primjenjuje od 31. prosinca 2018. U tijeku su postupci stranaka u vezi s pristupanjem Salomonovih Otoka i Kraljevine Tonge, koji su izrazili interes za pristupanje Sporazumu.

Nakon pristupanja Nezavisne Države Samoe potrebno je izmijeniti Sporazum kako bi se ta zemlja navela kao stranka Sporazuma. Slične tehničke izmjene morat će se unijeti u Sporazum svaki put kada još jedna pacifička otočna država pristupi Sporazumu.

1.2. Odbor za trgovinu SGP-a

Člankom 68. Sporazuma osniva se Odbor za trgovinu, koji se sastoji od predstavnika stranaka (EU i pacifičke države).

Odbor za trgovinu rješava sva pitanja koja su bitna za provedbu Sporazuma. U obavljanju svojih funkcija Odbor za trgovinu može:

- (a) osnovati i nadgledati posebne odbore ili tijela potrebne za provedbu Sporazuma;
- (b) sastati se u svako doba koje stranke dogovore;

¹ Odluka Vijeća od 13. srpnja 2009. o potpisivanju i privremenoj primjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane (SL L 272, 16.10.2009., str. 1.).

² SL L 333, 28.12.2018., str. 1.

- (c) razmatrati sva pitanja iz Sporazuma i poduzimati odgovarajuće radnje u obavljanju svojih funkcija; i
- (d) donositi odluke ili davati preporuke u slučajevima predviđenima Sporazumom.

Člankom 78. (klauzula o reviziji) predviđa se da Odbor za trgovinu može, prema potrebi, preispitati Sporazum, njegovu provedbu, funkcioniranje i izvršavanje te strankama iznijeti odgovarajuće prijedloge za njegovu izmjenu.

Rezultati šestog i sedmog sastanka Odbora za trgovinu

Stranke Sporazuma (EU, Papua Nova Gvineja, Fidži) te Nezavisna Država Samoa, Salomonovi Otoci i Tonga kao promatrači razmijenili su 24. listopada 2018. mišljenja o **području primjene** tehničkih izmjena koje je potrebno uvesti nakon pristupanja i o **postupku** za njihovo uvođenje.

Stranke su dogovorile da je **područje primjene** izmjena ograničeno na navođenje pacifičke države pristupnice kao stranke Sporazuma i uvrštenje njezine ponude za pristup tržištu u Prilog II. (carinske pristojbe na proizvode podrijetlom iz stranke EU) Sporazumu. U pogledu **postupka** stranke su navele da Odbor za trgovinu trenutačno nema ovlast za uvođenje takvih izmjena (pravna osnova na temelju Sporazuma nije dovoljna). Stranke su razmijenile mišljenja o sljedećim trima postupovnim mogućnostima.

1. mogućnost – smatrati da su dotične izmjene implicitno uvedene u Sporazum na temelju pristupanja (članak 80.), pa ih nije potrebno izričito uvesti posebnim postupkom.
2. mogućnost – Odbor za trgovinu mogao bi dati izjavu o tome kako tumačiti Sporazum nakon pristupanja u pogledu potrebnih tehničkih izmjena. Članak 68. stavak 4. točka (c) pruža pravnu osnovu za takvu izjavu.
3. mogućnost – stranke bi mogle izmijeniti članak 80. Sporazuma kako bi Odboru za trgovinu dodijelile ovlast za donošenje potrebnih odluka s obzirom na novo pristupanje.

Odbor za trgovinu složio se da bi se trećom mogućnošću pružila pravna sigurnost te se obvezao preporučiti strankama da na odgovarajući način izmijene članak 80. Nakon sedmog sastanka održanog 3. i 4. listopada 2019. Odbor za trgovinu donio je preporuku u tu svrhu u skladu sa stajalištem koje treba zauzeti u ime Unije (Odluka Vijeća (EU) 2019/1707 od 17. lipnja 2019., SL L 260, 11.10.2019., str. 45.).

1.3. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Ovim se prijedlogom provodi Sporazum o partnerstvu između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane („Sporazum o partnerstvu između AKP-a i EU-a” ili Sporazum iz Cotonoua)³, koji je pravna osnova Privremenog sporazuma o partnerstvu.

Pristupanjem drugih pacifičkih država Sporazumu jača se pravni okvir trgovinskih odnosa EU-a s partnerskim zemljama, olakšava uzajamna trgovina i uključivanje u svjetsko gospodarstvo. Osim toga, njime te države postaju dio režima zajedničkih pravila i institucija uspostavljenog Sporazumom.

1.4. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Riječ je o trgovinskom sporazumu usmjerenom na razvoj, kojim se novim državama pristupnicama daje asimetričan pristup tržištu, omogućuje da zaštite osjetljive sektore od

³ SL L 287, 4.11.2010., str. 3. Sporazum kako je izmijenjen Sporazumom potpisanim u Luxembourg 25. lipnja 2005. (SL L 209, 11.8.2005., str. 27.) i Sporazumom potpisanim u Ouagadougou 22. lipnja 2010. (SL L 287, 4.11.2010., str. 3.)

liberalizacije i pružaju brojne zaštitne mjere i klauzula za zaštitu novih industrija. Sporazum sadržava i odredbe o pravilima o podrijetlu kojima se olakšava izvoz iz tih država u EU. Sadržava i odredbe o održivom razvoju (članak 3.) kojima stranke ponovno potvrđuju da je cilj održivog razvoja sastavni dio odredaba Sporazuma, u skladu sa sveobuhvatnim ciljevima i načelima utvrđenima u Sporazumu iz Cotonoua, a posebno s općom obvezom smanjenja i naposljetku iskorjenjivanja siromaštva na način koji je u skladu s ciljevima održivog razvoja. Tim se odredbama pridonosi cilju usklađenosti politika radi razvoja i one su u skladu s člankom 208. stavkom 2. UFEU-a.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

2.1. Pravna osnova

Pravna osnova za ovu Odluku Vijeća jest Ugovor o funkcioniranju Europske unije, posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak, u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 6. točkom (a) podtočkom v.

2.2. Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s člankom 3. UFEU-a zajednička trgovinska politika u isključivoj je nadležnosti Unije.

2.3. Proporcionalnost

Ovaj je prijedlog nužan za ispunjenje međunarodnih obveza Unije kako su utvrđene u Sporazumu o partnerstvu AKP-EU, osobito u pogledu sklapanja novih trgovinskih aranžmana usklađenih s pravilima WTO-a kojima se postupno uklanjaju prepreke trgovini između stranaka te potiče suradnja s pacifičkim državama u svim trgovinski relevantnim područjima.

2.4. Odabir instrumenta

Ne postoji drugi pravni instrument koji bi se mogao upotrijebiti za postizanje ciljeva iz ovog prijedloga.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

3.1. Procjena učinka

U razdoblju od 2003. do 2007. provedena je procjena učinka sporazumâ o gospodarskom partnerstvu između EU-a i AKP-a na održivost. Europska komisija objavila je 2002. referentne uvjete za taj projekt u okviru otvorenog poziva na podnošenje ponuda. Kao rezultat tog poziva na podnošenje ponuda u kolovozu 2002. društvu PwC France dodijeljen je petogodišnji okvirni ugovor. Nacrt konačnog izvješća procjene učinka na održivost predstavljen je europskim dionicima tijekom sastanka u svrhu dijaloga s civilnim društvom u EU-u koji je Europska komisija organizirala 23. ožujka 2007. u Bruxellesu, u Belgiji.

3.2. Primjerenost i pojednostavnjenje propisa

Odobrenje izmjena Sporazuma ne podliježe postupcima Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT), ne podrazumijeva nikakve troškove za mala i srednja poduzeća Unije i nije problematično s gledišta digitalnog okruženja.

3.3. Temeljna prava

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predložena odluka nema utjecaja na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

5.1. Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Člancima 1. i 2. Prijedloga odobrava se sklapanje sporazuma o izmjenama Sporazuma navedenima u prilogu Odluci i obavješćivanje o tome u ime Unije.

Člankom 3. utvrđuje se da se sklapanje sporazuma o izmjenama Sporazuma ne smije tumačiti kao da se time dodjeljuju prava ili nameću obveze na koje se može izravno pozivati pred sudovima Unije ili država članica.

U članku 4. određuje se datum stupanja na snagu ove Odluke.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o sklapanju sporazuma o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između
Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, kako bi se uzelo
u obzir pristupanje Nezavisne Države Samoe i buduća pristupanja drugih pacifičkih
otočnih država**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) Vijeće je 12. lipnja 2002. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore o sporazumima o gospodarskom partnerstvu sa Skupinom afričkih, karipskih i pacifičkih država¹.
- (2) Privremeni sporazum o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane² („Sporazum”), kojim se uspostavlja okvir za Sporazum o gospodarskom partnerstvu, potpisan u Londonu 30. srpnja 2009., privremeno su primjenjivale Papua Nova Gvineja od 20. prosinca 2009. i Republika Fidži od 28. srpnja 2014.
- (3) Člankom 80. Sporazuma utvrđuju se odredbe o pristupanju drugih pacifičkih država. Odlukom (EU) 2018/1908 od 6. prosinca 2018.³ Vijeće je odobrilo pristupanje Nezavisne Države Samoe Sporazumu. Nezavisna Država Samoa pristupila je Sporazumu 21. prosinca 2018. i privremeno ga primjenjuje od 31. prosinca 2018.
- (4) Nakon pristupanja Nezavisne Države Samoe radi pravne sigurnosti potrebno je izmijeniti Sporazum kako bi se ta zemlja navela kao stranka Sporazuma. Slične tehničke izmjene morat će se unijeti u Sporazum svaki put kada još jedna pacifička otočna država pristupi Sporazumu.
- (5) Člankom 68. Sporazuma osniva se Odbor za trgovinu koji se bavi svim pitanjima bitnima za provedbu Sporazuma. Nužno je ovlastiti Odbor za trgovinu da donosi odluke o svim tehničkim izmjenama Sporazuma koje bi mogle biti potrebne nakon pristupanja još jedne pacifičke otočne države.
- (6) Sporazum bi trebalo u skladu s time izmijeniti,

¹ Direktive Vijeća za pregovore o sporazumima o gospodarskom partnerstvu sa zemljama i regijama AKP-a (9930/02 (DG E II) HH/sg).

² SL L 272, 16.10.2009., str. 2.

³ SL L 333, 28.12.2018., str. 1.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Sklapa se sporazum o izmjeni Privremenog sporazuma o partnerstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i pacifičkih država, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Nezavisne Države Samoe i buduća pristupanja drugih pacifičkih otočnih država.
2. Tekst sporazuma o izmjeni priložen je ovoj Odluci kao Prilog 1.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća u ime Unije obavještuje stranke Sporazuma o tome da je Unija sklopila sporazum o izmjeni Sporazuma.

Članak 3.

Izmjene Sporazuma ne smiju se tumačiti kao da se njima dodjeljuju prava ili nameću obveze na koje se može izravno pozivati pred sudovima Unije ili država članica.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*